ТРАКИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ
Стара Загора
Вх. № 2135 дни
Получено на 23.08.2016 г.

СТАНОВИЩЕ

от доцент д-р Станислав Видев Коев, член на научното жури по процедурата за защита на дисертационен труд на Румен Василев Василев на тема „ДИНАМИКА НА ПРОФИЛА НА ДЕВИАНТНОТО ПОВЕДЕНИЕ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ПРАВОНАРУШИТЕЛИ ЗА ПЕРИОДА 2010 г.- 2014 г. В ОБЩИНА СТАРА ЗАГОРА ” за придобиване на образователна и научна степен „доктор” по научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство (Социални дейности)”

1.Румен Василев Василев е представил за защита пред научно жури дисертационен труд, разработен от него като докторант на самостоятелна подготовка. Дисертацията е в обем от 220 страници, от които 213 с. изложение, 5 с. библиография и 2 с. списък на диаграмите в дисертационния труд. Докторантът е използвал 145 източника, от които 129 научни литературни източника на кирилица и 16 интернет сайта. Трудът е посветен на научен проблем, характерен със своята перманентна актуалност – девиантното поведение на малолетните и непълнолетните правонарушители. Този проблем е привличал вниманието през годините на много изследователи и на него са посветени много публикации у нас и в чужбина. Той си остава много оспорван и дискусионен както в теоретичен план, така и в практически аспект при конкретното решаване на отделни задачи, свързани с него. Опитите за реформи (в законодателството, в практическите подходи и т.н.) се оказват обикновено прибързани и недостатъчно обмислени. Малолетието и непълнолетието, безспорно, са от най-отговорните възрасти и всяко недобро решение, може да причини непоправими вреди. В тази връзка Румен Василев заслужава адмирации за решението си да изследва динамиката на профила на девиантното

поведение на малолетните и непълнолетните правонарушители и да даде оценка на ефективността на правната регулация, а в по-широк аспект и на обществената регулация на процеса на социализация на тази категория правонарушители. Интересен е подходът на автора споменатата проблематика да се обсъжда на базата на процесите, протичащи сред малолетните и непълнолетни правонарушители в Община Стара Загора за периода 2010 г.-2014 г.

2. В структурно отношение дисертационният труд е разделен на въведение, четири глави и заключение (изводи).

Във въведението авторът е формулирал актуалността на изследвания в дисертацията научен проблем като е обосновал тази актуалност през призмата на социално-икономически, теоретика-методологически и практико-приложни предпоставки. Ясно е дефинирана целта на изследването: „….да се анализират и изследват възможностите за един по-различен и по-задълбочен прочит на профила на девиантното поведение на малолетните и непълнолетните правонарушители през необходимостта от прилагане на международното и общностното право. " Очертал е и заложената в дисертационния труд научна хипотеза:" Ако предоставената от институциите информация за малолетните и непълнолетните правонарушители съдържа анализа им, то би могло да се очертаят ефективни мерки за превенция и социална работа".

Първа глава „ Девиантното поведение на малолетните и непълнолетните правонарушители – профил и фактори на влияние" е с четири параграфа. Посветена е на релацията биологично-социално в девиантното поведение на малолетните и непълнолетни правонарушители. Направена е теоретична ретроспекция на научните схващания на различни чужди изследователи на този въпрос. Особен акцент е поставен върху социалните фактори, оказващи влияние върху поведението на малолетните и непълнолетните правонарушители.

Втора глава" Нормативна и правна регулация на процеса на социализация на малолетните и непълнолетните правонарушители " е с три параграфа. Авторът е очертал и анализирал значимостта на международните и общностни нормативни актове, уреждащи защитата правата на децата. Изследвал е и актовете на нашето вътрешно законодателство по този проблем. Формулирал е извода, че ефективната нормативна регулация на девиантното поведение на малолетните и непълнолетните правонарушители налага унифицирането на националните нормативни актове с това на страните от ЕС.

Глава трета „ Дизайн на изследването" - с пет параграфа. В тази глава докторантът формулира целта, задачите, хипотезата, етапите , методите, обекта и предмета на извършеното от него емпирично изследване. Последната глава четвърта е със заглавие „ Анализ на резултатите на изследването" - с 10 параграфа и е посветена на обширен, комплексен анализ на резултатите от проведеното изследване.

В заключението на дисертацията Румен Василев формулира основните изводи, до които го е довело цялостното научно изследване на проблемите, свързани с динамиката на профила на девиантното поведение на малолетните и непълнолетните правонарушители за периода 2010г.-2014 г. в Община-Стара Загора. Те са групирани в две групи. В първата група са изводите, свързани с теоретико-концептуалния анализ на изследвания в дисертацията научен проблем, а във втората група - изводите от емпиричното изследване. Казано накратко, те представляват есенцията на цялостното научно изследване.

Румен Василев е проучил немалък обем от специална литература – българска и чуждестранна, което му е позволило да обхване изследвания проблем, свързан с девиантното поведение на малолетните и непълнолетните лица, извършители на правонарушения, в пълнота. Докторантът е изучил задълбочено неговите сложни теоретични,

практически и нормативни аспекти. Дисертационният труд е своеобразен опит да се продължи прекъснатата от години традиция за изследване на въпросите на превенцията на престъпността сред непълнолетните (непълнолетните са едната група от правонарушители, изследвана в дисертацията). През 60-те, 70-те и 80-те години на миналия век са правени немалко изследвания в тази посока, след което емпиричната криминология изпадна в сериозна криза, особено що се касае до изследването на системата за противодействие. Споделям всичко това за да посоча, че дисертантът, макар и да анализира девиантното поведение на малолетните и непълнолетните правонарушители в Община Стара Загора прави опит да запълни празнината, за която стана дума. Достойнство на дисертацията е конкретното изследване на профила на девиантното поведение на малолетните и непълналетни правонарушители.

Цялостното изследване подкрепя заложената в него хипотеза от докторанта, че съдържащият се в представените данни информационен и аналитичен дефицит, който ако бъде преодолян ще очертае в пълнота профила на девиантното поведение на малолетните и непълнолетни правонарушители.

Извел е пет приносни момента – три, имащи теоретичен характер и два с практикоприложен.

Докторантът е посочила 11 научни публикации по темата на дисертационния труд в български и чуждестранни издания, доказателство за сериозните му научни търсения и представяне пред научната общност на резултатите от изследванията. Съдържанието на представения автореферат на дисертация отговаря на изискванията и отразява коректно основните положения и приноси на труда.

3. В дисертационния труд могат да се посочат известни слабости и неточности както по същество, така и структурно естество. Ще си позволя да посоча някои от тях, макар че те не оказват влияние върху цялостната

ми положителна оценка на работата. Желанието ми е по-скоро да бъдат от полза в бъдещата работа на докторанта.

Преди всичко искам да посоча, че авторът не е дефинирал обекта и предмета на своята научна работа. Това е съществен порок, защото посочените атрибути са задължителни за всяко научно изследване и тяхната липса е пречка да се очертае точно и ясно неговата рамка.

На следващо място, богатият емпиричен материал не е анализиран в дълбочина и аналитичният подход при представянето на резултатите от конкретното изследване отстъпва на обикновен преразказ на цифрови данни.

Трето, работата щеше да спечели, ако всяка отделна глава завършваше с изводи и препоръки.

Четвърто, търпи критика подходът на докторанта да обособи самостоятелна глава трета „Дизайн на изследването", цялата в обем от непълни четири страници, с пет отделни части в нея, които трудно могат да бъдат определени като параграфи. По мое мнение, не е съществувала пречка тази глава да бъде част от следващата четвърта глава, носеща заглавие „Анализ на резултатите от изследването". Струва ми се, че по този начин не би се нарушила логиката на структуриране на дисертацията и тя би придобила по стегнат в структурно отношение вид.

Пето, посочването на цитираните източници в самият текст, по мое мнение, го утежнява. Поставянето им, например, под линия ще придаде прегледност на научната работа.

4.Заключение: Обсъжданият научен труд показва категорично, че докторантът притежава теоретични знания в областта на обществените и публичноправните науки и задълбочено познава проблематиката, свързана с девиантното поведение на малолетните и непълнолетни правонарушители. Проучванията в труда, извеждането на научни изводи, аргументирането на поддържаните становища, изразяването на критично

отношение по дадени въпроси и др. ясно показват, че кандидатът притежава способност за самостоятелни научни изследвания. Изхождайки от гореизложеното, считам, че представяният дисертационен труд на Румен Василев отговаря напълно на изискванията на чл. 6, ал. 3 от Закона за развитието на академичния състав в Република България и чл. 27 от Правилника за приложението му. Ето защо, предлагам на уважаемото научно жури да присъди на Румен Василев Василев образователната и научна степен „Доктор" по научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство (Социални дейности)" .

22 август 2016 година

Дал становището:

/доц.д-р Станислав Коев/